

de sammenhørende Sogne er ganske forskellig, efterhaanden er kommen til at gaa i helt forskellig Retning. Dette Forhold kommer frem, hvor det ene Sogn i Tidens Løb har faaet en købstadlignende Bebyggelse enten paa Grund af, at der har dannet sig en Stationsby eller paa Grund af Nærheden af en Købstad. I saa Fald kan Forholdet ganske sikkert være saaledes, at Interessefællesskabet imellem de sammenhørende Sogne efterhaanden svækkes, og naar dette udvikler sig videre til, at der efterhaanden opstaar Misstemning mellem de forskellige Sognes Beboere, ja, saa kan dette Moment paa ingen Maade frakendes særlig Betydning. Dette sidste Moment, en Misstemning mellem de to sammenhørende Sognes Beboere, maa paa den anden Side heller ikke overvurderes, idet det jo vel maa erindres, at naar en Adskillelse er bevilget, kan Forholdet ikke gøres om igen, saaledes som i det ægteskabelige Forhold, hvor man har en Prøvetid gennem Separationen. Her bevilges Skilsmisse straks.

Jeg har saaledes nævnt forskellige Omstændigheder, der efter Ministeriets Anskuelse gennem de forløbne Aar siden 1867 have været vejledende ved disse Sagers Afgørelse paa den Maade, at hvor flere af disse Forhold ere traadte sammen, eller hvor enkelte af disse Forhold have været til Stede i særlig fremtrædende Grad, er Samtykket fra Indenrigsministeriets Side blevet meddelt, hvor Amtsraadet har anbefalet og erklæret sig villigt til at tilstaa Adskillelsen. Men paa den anden Side vil jeg erkende, at Ministeriet stedsø har ladet sig lede af den Betragtning, at man i Henhold til dette Forholds historiske Udvikling, maa gaa frem med Varsomhed ved Bevilgelse af Adskillelse, idet man vel maa erindre, at det ikke er uden Betænkelse at ophæve et Fællesskab, en Enhed i Interesser, som har bestaaet i alt Fald for Fattigvæsenets Vedkommende lige siden 1803 og for de øvrige kommunale Anliggender siden 1867. For Fattigvæsenets Vedkommende skal jeg gøre opmærksom paa, at en Adskillelse af en Kommunes enkelte Sogne altid medfører Ulemper i Fattigforsørgelsesspørgsmaalet, for saa vidt som Ophold afvekslende i begge Sogn ikke vil være tilstrækkeligt til at hjemle ved-

kommende Forsørgelsesret, idet en Flytning fra det ene Sogn til det andet jo netop afbryder vedkommendes Forsørgelsesret. Dette vil altsaa ogsaa kunne faa Indflydelse paa andre Kommuner, for saa vidt som disse derved ville faa den Forsørgelsesbyrde, som vilde være gaaet over til den samlede Kommune, hvis de to adskilte Sogne fremdeles havde hørt sammen. Endelig vil jeg vedkende mig den Betragtning, som ganske sikkert ikke stemmer med de Udtalelser, der fremkom fra de to ærede Medlemmer, som have rettet Forespørgslen til mig, at jeg tror, at en Kommune har større Livskraft, jo større den er — selvfølgelig inden for visse Begrænsninger. Jeg tror ikke, det er heldigt, at Kommunerne udstykkes i mindre Dele efter en større Maalestok, og jeg anser det for ganske sikkert, at det er denne Betragtning, der gennemgaaende har ligget til Grund for Bestemmelsen i Landkommunalloven af 1867 — det tror jeg ikke lader sig bestride. Noget ganske andet er, om de ærede Medlemmer ville angribe den bestaaende Landkommunallov og søge at gøre Propaganda for en Forandring i dens Bestemmelser paa dette Punkt, men det er jo noget, der ligger uden for denne Forespørgsel. Jeg tror derfor, at Ministeriet har været korrekt og har holdt sig fuldstændig paa Lovens og Traditionens Grund, naar man har vist stor Varsomhed i den forløbne Tid med at bevilge Adskillelse mellem hidtil sammenhørende Sogne.

Det forekommer mig ikke heldigt at komme for stærkt ind paa enkelte foreliggende Andragender om Adskillelse. Hver af de to ærede Medlemmer, som have haft Ordet, have jo fremhævet sit Eksempel paa Nægtelse fra Ministeriets Side af saadanne Andragender. Jeg skal her kun ganske kort sige, at hvad det Andragende angaar, som blev nævnt af den første ærede Taler, Andragendet fra Brorstrup—Ravnkilde—Haverslev, om Delingen i to Kommuner, den ene bestaaende af Haverslev, den anden af Brorstrup—Ravnkilde, vilde Forholdet være blevet det, at den ene Kommune vilde have haft et Hartkorn af 67½ Td., medens den anden vilde have haft 310 Tdr. Hartkorn, og det forekom alle-